

REGLEMENT: PARATUBERCULOSEPROGRAMMA VAN DE BELGISCHE ZUIVELKETEN

Inhoud:

1. [Inschrijving](#)
2. [Volledige serologische screening \(ELISA-test\)](#)
3. [Mogelijkheid tot bijkomend onderzoek \(PCR-test\) van een seropositief rund](#)
4. [Voorwaarden voor het behalen van opvolgingsniveau A of B](#)
5. [Definities van de opvolgingsniveaus](#)
6. [Financiële tussenkomst](#)
7. [Slotbepalingen](#)

1 Inschrijving

- 1.1. De verantwoordelijke veehouder van een Vlaams melkveebeslag schrijft zich in bij **DGZ** door middel van een **inschrijvingsformulier**. DGZ bevestigt schriftelijk de registratie van de deelname.
- 1.2. Bij inschrijving kiest de veehouder de **wijze van deelname** (zie punt 2.). De uiterlijke inschrijvingsdatum voor het lopende werkjaar is afhankelijk van de gekozen wijze van deelname.
- 1.3. Het aantal inschrijvingen en de financiële tussenkomst kunnen beperkt worden in functie van de budgetten voorzien door het Sanitair Fonds.

2 Volledige serologische screening

- 2.1. Een **volledige serologische screening** is een onderzoek op de aanwezigheid van serologische antistoffen op individuele bloed- of melkmonsters van **minstens alle lacterende koeien van meer dan 30 maanden oud**. Per dier mag slechts **één monster** voor onderzoek aangeboden worden.

2.2. Wijze van deelname:

- 2.2.1. Bij inschrijving kiest de veehouder voor één van onderstaande wijzen van deelname:
 - 2.2.1.1. Onderzoek van alle **IMA-koemelkmonsters van één bemonsteringsmoment (MCC)**. Nieuwe inschrijvingen voor het lopende werkjaar zijn mogelijk **tot en met 15 maart**. DGZ contacteert hiervoor MCC bij het begin van het werkjaar of binnen de week na inschrijving. Per dier mag slechts één koemelkmonster voor onderzoek aangeboden worden.
 - 2.2.1.2. Onderzoek van alle **MPR-koemelkmonsters van één bemonsteringsmoment (CRV)**. Nieuwe inschrijvingen voor het lopende werkjaar zijn mogelijk **tot en met 15 februari**. DGZ contacteert hiervoor CRV bij het begin van het werkjaar of binnen de week na inschrijving. Per dier mag slechts één koemelkmonster voor onderzoek aangeboden worden.
 - 2.2.1.3. Onderzoek van alle lacterende dieren op **bloed- of koemelkmonsters afgenomen door de dierenarts**. Nieuwe inschrijvingen voor het lopende werkjaar zijn mogelijk **tot 15 april**. DGZ zendt bij het begin van het werkjaar of binnen de week na inschrijving, per email een bemonsteringslijst naar de bedrijfsdierenarts en de veehouder. De dierenarts dient de analyseaanvraag in.
- 2.2.2. Iedere deelnemer is vrij om bijkomend van **niet-lacterende runderen** (droogstaande koeien, zoogkoeien, fokstieren, reformkoeien en ander vleesvee) bloedmonsters voor onderzoek te laten afnemen door de dierenarts.

Alle onderzoeksresultaten van een PARATB-SCREENING worden meegenomen in de bepaling van het opvolgingsniveau (zie punt 4.) en alle betrokken runderen, zowel lacterende als niet-lacterende, zijn onderworpen aan het reglement.

2.3. Bemonsteren en afleveren van monsters:

- 2.3.1. Alle monsters moeten afgenomen worden en aan het onderzoekende laboratorium **AFGELEVERD** worden tussen **1 november en 30 april** van het lopende werkjaar. Een analyseaanvraag door de dierenarts dient vergezeld te zijn van een analyseaanvraagformulier met vermelding '**PARATB-SCREENING**'.
- 2.3.2. Alle afgeleverde monsters dienen éénduidig geïdentificeerd te zijn met de **volledig werknummers (inclusief landcode) van de betrokken runderen**.

2.4. Onderzoek en onderzoeksresultaten:

- 2.4.1. De afgeleverde monsters dienen onderzocht te worden op de aanwezigheid van antistoffen tegen *Mycobacterium avium* subspecies paratuberculosis door middel van een **ELISA-test**. De onderzoeksresultaten worden gerapporteerd aan de veehouder en de dierenarts die de bemonstering heeft uitgevoerd of, in het geval van MPR-monsters, enkel aan de bedrijfsdierenarts.
- 2.4.2. De resultaten:
 - **Positief** : dit is een ongunstig resultaat, er werden antistoffen aangetoond, het bemonsterde rund is seropositief;
 - **Negatief** : dit is een gunstig resultaat, er konden geen antistoffen aangetoond worden, het bemonsterde rund is seronegatief;
 - **NI of Niet interpreteerbaar** : het resultaat kan niet beoordeeld worden, er kan geen uitspraak gedaan worden over de serologische status van het bemonsterde rund.

3 Mogelijkheid tot bijkomend onderzoek van een seropositief rund

Herhaling van dezelfde test (ELISA) op een nieuw monster van hetzelfde rund, is geen bijkomend onderzoek. Dergelijke resultaten worden niet meegenomen in de bepaling van het opvolgingsniveau.

- 3.1. **BIJ IEDER POSITIEF RESULTAAT in de volledige serologische screening wordt een bijkomend onderzoek van een seropositief rund in de bepaling van het opvolgingsniveau meegenomen.**
- 3.2. Enkel de **PCR-test op een MESTMONSTER** komt in aanmerking als bijkomend onderzoek.
- 3.3. Het mestmonster dient afgenomen te worden door de **dierenarts** en geïdentificeerd te worden met het **volledig werknummer (inclusief landcode)**.
- 3.4. Het onderzoeksresultaat van de PCR-test en de consequenties:
 - **Niet gedetecteerd**: het betreffende rund scheidt op het moment van de bemonstering nog geen ziektekiemen uit via de mest en wordt daarom **voor het lopende werkjaar vrijgesteld van opruiming**.
 - **Gedetecteerd**: het betreffende rund scheidt op het moment van de bemonstering ziektekiemen uit via de mest en is besmettelijk voor andere dieren en de omgeving. **Het rund wordt niet vrijgesteld van opruiming** (zie punt 4.2.).
 - **Twijfelachtig**: het resultaat kan niet beoordeeld worden, er kan geen uitspraak gedaan worden over de uitscheiding van ziektekiemen. **Het rund wordt niet vrijgesteld van opruiming** (zie punt 4.2.).

Lever tijdig het mestmonster voor de PCR-test af aan het laboratorium zodat bij een positief resultaat het rund alsnog tijdig kan opgeruimd worden voor het behalen van opvolgingsniveau A of B.

4 Voorwaarden voor het behalen van opvolgingsniveau A, B of C

4.1. Voorwaarden voor het behalen van opvolgingsniveau A (= hoogste opvolgingsniveau):

- er werd een volledige serologische screening uitgevoerd,
- het aantal positieve resultaten is kleiner of gelijk aan $X^{\max}$ (zie tabel),
- **elk seropositief rund** waarvoor er **geen negatief bijkomend onderzoek** is (zie punt 3.), werd **UITERLIJK 31 MEI** van het betrokken **werkjaar RECHTSTREEKS** afgevoerd naar het destructiebedrijf of een slachthuis.

Totaal aantal uitgevoerde onderzoeken in de volledige serologische screening:	$X^{\max}$
Tot en met 100	2
101 tot en met 150	3
151 tot en met 200	4
201 tot en met 250	5
Vanaf 251	6

$X^{\max}$: maximum aantal positieve resultaten om in aanmerking te komen voor het behalen van opvolgingsniveau A.

4.2. Voorwaarden voor het behalen van opvolgingsniveau B:

- er werd een volledige serologische screening uitgevoerd,
- **elk seropositief rund** waarvoor er **geen negatief bijkomend onderzoek** is (zie punt 3.), werd **UITERLIJK 31 MEI** van het betrokken **werkjaar RECHTSTREEKS** afgevoerd naar het destructiebedrijf of een slachthuis.

Opruiming seropositieve runderen:

Afhankelijk van $X^{\max}$	Resultaat ELISA-onderzoek (zie punt 2.)	Resultaat PCR-onderzoek (zie punt 3.)	Voor het behalen van opvolgingsniveau A (zie punt 5.1.)	Voor het behalen van opvolgingsniveau B (zie punt 5.2.)
Kandidaat A	positief	Geen onderzoek of 'Twijfelachtig'	Rund ruimen UITERLIJK 31 MEI	Rund ruimen UITERLIJK 31 MEI
	positief	Gedetecteerd		
	positief	Niet gedetecteerd	Vrijgesteld van opruiming	Vrijgesteld van opruiming
Kandidaat B	positief	Geen onderzoek of 'Twijfelachtig'	Niet van toepassing	Rund ruimen UITERLIJK 31 MEI
	Positief	Gedetecteerd	Niet van toepassing	
	Positief	Niet gedetecteerd	Niet van toepassing	Vrijgesteld van opruiming

4.3 De veehouder is verantwoordelijk voor de afvoer van zijn seropositieve runderen naar het destructiebedrijf of naar een slachthuis **ook in geval van afvoer via een handelaar.**

De veehouder kan gebruik maken van het formulier 'Verbintenis koper/handelaar (paratuberculosebestrijding)' dat hij kan downloaden van de website van DGZ:
www.dgz.be/formulieren/model-verbintenis-koper-paratuberculosebestrijding

4.4 Een beslag dat niet voldoet aan de voorwaarden voor het behalen van opvolgingsniveau A of B wordt opvolgingsniveau C toegekend.

5 Definities van de opvolgingsniveaus

- 5.1. **Opvolgingsniveau A:** bedrijf met laag risico op aanwezigheid van ziektekiemen in de melk. Eventuele seropositieve runderen werden in overeenstemming met de voorwaarden voor opvolgingsniveau A opgeruimd. Tweejaarlijkse volledige serologische screening en evaluatie.
- 5.2. **Opvolgingsniveau B:** bedrijf met gematigd risico op aanwezigheid van ziektekiemen in de melk. Seropositieve runderen werden in overeenstemming met de voorwaarden voor opvolgingsniveau B opgeruimd. Jaarlijkse volledige serologische screening en evaluatie.
- 5.3. **Opvolgingsniveau C:** bedrijf waar geen volledige serologische screening werd uitgevoerd en/of waar seropositieve runderen niet of niet tijdig werden opgeruimd en/of waar seropositieve runderen niet rechtstreeks naar een destructiebedrijf of een slachthuis werden afgevoerd. Jaarlijkse volledige serologische screening en evaluatie.

6 Financiële tussenkomst

- 6.1. Het Sanitair Fonds voorziet binnen de budgettaire mogelijkheden en onder voorwaarden een financiële tussenkomst in de **analysekosten van de serologische screening** (laboratoriumfactuur ELISA-test) en **van het bijkomend onderzoek van een seropositief rund** (laboratoriumfactuur PCR-onderzoek).
- 6.2. Financiële tussenkomst in de analysekosten van de serologische screening
- 6.2.1. De financiële tussenkomst is voorzien voor bloed- of melkmonsters aan het laboratorium afgeleverd onder het onderzoeksmotief 'paratb-screening' en binnen de bemonsteringsperiode zoals voorzien in punt 2.3.:
- van nieuwe deelnemende beslagen, **na bevestiging van inschrijving**,
 - van beslagen die zonder onderbreking hebben deelgenomen en bij de vorige serologische screening opvolgingsniveau B behaalden,
 - van beslagen die zonder onderbreking hebben deelgenomen en bij de vorige serologische screening opvolgingsniveau A behaalden.
- 6.2.2. Het bedrag van de financiële tussenkomst wordt jaarlijks herzien in functie van het budget voorzien door het Sanitair Fonds.
- 6.3. Financiële tussenkomst in de analysekosten van het bijkomend onderzoek van een seropositief rund
- 6.3.1. De financiële tussenkomst is voorzien voor mestmonsters binnen de bemonsteringsperiode zoals voorzien in punt 2.3.:
- van bedrijven die zonder onderbreking hebben deelgenomen en bij de vorige serologische screening opvolgingsniveau A behaalden
- 6.3.2. Het bedrag van de financiële tussenkomst wordt jaarlijks herzien in functie van het budget voorzien door het Sanitair Fonds.

7 Slotbepalingen

7.1. De deelname van een beslag kan door DGZ stopgezet worden:

- indien de serologische screening niet werd uitgevoerd. Opnieuw inschrijven is mogelijk, echter zonder financiële tussenkomst in de eerstvolgende serologische screening;
- bij een ernstig vermoeden van fraude.

7.2. In overleg met het Technisch Begeleidingscomité kan het reglement gewijzigd worden, zowel wat de uitvoeringsmodaliteiten als de financiële voorwaarden betreft.

Voor **ernstig besmette bedrijven** bestaat de mogelijkheid een beroep te doen op een **diergeneeskundige ondersteuning** door DGZ, gefinancierd door het Sanitair Fonds. Neem hiervoor contact op met DGZ via de helpdesk (tel.: 078 05 05 23 of e-mail: helpdesk@dgz.be). Wanneer niet langer het vermoeden van een ernstige besmetting bestaat, wordt het beslag in het eerstvolgende werkjaar (weer) opgenomen in het normale programma.